

Lønns- og spørreundersøkelse 2005 for NFF-A

Januar i år sendte NFF ut en lønns- og spørreundersøkelse til alle medlemmer ansatt i private apotek (NFF-A). Lønnsundersøkelsen gjaldt lønn i 2005. Det har tidligere blitt utarbeidet lønnsstatistikker for medlemmene i private apotek. I 2004 var svarprosenten dessverre så lav at vi ikke kunne lage statistikk for dette året, siste lønnsstatistikk er derfor fra 2003. Svarprosenten for årets undersøkelse var på 67. Det ble informert om undersøkelsen gjennom brev og e-post, og alle svarene måtte sendes inn elektronisk.

Av Wencke Sartori Eide, rådgiver i Norges Farmaceutiske Forening

Lønnsstatistikk

Nedenunder presenterer vi tabeller der farmasøytene er delt opp etter utdanning, stilling og eksamensår. Det gis en oversikt over gjennomsnittlig lønnsnivå, nedre kvartil, median og øvre kvartil. Inndelingen i år avviker til dels fra tabellene for 2003.

Det er viktig å være klar over at statistikk har sine begrensninger. Statistikken er ikke ment å skulle være noen norm eller mal i forbindelse med lønnsfastsettelse for konkrete stillinger. Den er kun et hjelpemiddel. Ved en lønnsvurdering/sammenlikning må det tas hensyn til stillingens ansvars- og arbeidsområde, kvalifikasjoner og eventuelt andre relevante faktorer.

Datagrunnlaget

Statistikken omfatter farmasøyter inkludert apotekere medlem av Seksjon for apotekansatte – NFF-A. Spørsmålene ble sendt til 1460 medlemmer. Vi fikk svar fra 854, hvilket gir en respons på 67%. Av de som svarte var 33,1% (282) utdannet cand.pharm. og 66,9% (569) utdannet reseptar. Svarprosenten var omtrent lik i alle gruppene.

Statistikkens lønnsbegrep

Med månedslønn er ment den faste lønnen inkludert eventuelt funksjons-, kompetanse-, bestyrertillegg og/eller andre faste personlige tillegg for september 2005. Dette gjelder også tillegg for fast avtalt vaktjeneste og fast tillegg for ulempe. Lønnsbegrepet omfatter ikke godtgjørelse for merarbeid/overtid, tillegg for variabel vaktjeneste og/eller ulempe, verdi av fri telefon, arbeidsgivers andel av pensjonsinnskudd eller frivillig pensjonsinnskudd. Lønnen for de som er i deltidstillinger er omregnet til 100% stilling.

Lønnsfordeling etter utdanning, lederstilling og eksamensår

Det er fem tabeller: *Tabell 1* viser apotekere fordelt på eksamensår. *Tabell 2* viser cand.pharm.er som ikke har lederansvar i form av å være apoteker eller bestyrer. *Tabell 3* viser cand.pharm.er som er ansatt som bestyrer. *Tabell 4* gir oversikt over reseptarer ansatt som bestyrer, mens *tabell 5* viser reseptarer som ikke er ansatt i lederstilling. Alle tabeller er delt inn etter eksamensårsgrupper, men det er noe variasjon i hvor mange år en gruppe omfatter for å få et mer riktig bilde, og for å unngå for små grupper.

Gjennomsnitt:

Aritmetisk middelvei for alle lønninger i gruppen.

Median:

Halvparten av personene i gruppen har høyere eller lik lønn, påvirkes ikke av enkelte ekstremverdier i tallmaterialet.

Nedre kvartil:

1/4 av gruppen har lik eller lavere lønn.

Øvre kvartil:

1/4 av gruppen har lik eller høyere lønn.

Resultater

Tabell 1. Apotekere

Eksamensår	Antall	Gjennomsnitt	Nedre kvartil	Median	Øvre kvartil
1950>=2005	119	53990	50489	54000	55972
1950<=1970	11	54347	51397	53686	58338
>=1971<=1980	32	55196	52525	55054	56806
>=1981<=1990	24	54972	52561	55042	57802
>=1991<=2000	33	53449	51250	53899	55000
>=2001<=2005	19	51450	49600	50399	53493

Tabell 1. Apotekere viser at lønnen er relativt lik uavhengig av antall år etter eksamen. De som er apotekere har høyere lønn enn «vanlige» farmasøyter, men det er forholdsvis lite variasjon i gruppen. Dette tyder på at lønnsnivået blir satt ved tilsetningen, og at lønnsutviklingen er forholdsvis liten. Bonus er holdt utenfor lønnsbegrepet her, og kan selvfølgelig skape større forskjeller. Gjennomsnittet for bonus ligger på ca. kr 2000,- per måned for hele gruppen. Bonusen ligger i gjennomsnitt på kr 673,- per måned for de som er utdannet mellom 2001–2005, mens den høyeste gjennomsnittlige bonus er for de som ble utdannet i perioden 1981–1990 og ligger på kr 4181,-. I bonustallene er det ekstreme variasjoner, hvilket tyder på at det kan være veldig varierende bonusavtaler. Apotekerne er den eneste gruppen hvor det er noe særlig bonus, men det er bare i underkant av 30% som oppgir at de har fått bonus for 2005.

Tabell 2. Cand.pharm.er uten lederansvar

Eksamensår	Antall	Gjennomsnitt	Nedre kvartil	Median	Øvre kvartil
1950>=2005	132	34683	30342	35403	39546
1950<=1970	21	39396	36301	38500	40450
>=1971<=1980	22	39077	36470	40148	41078
>=1981<=1990	13	38066	35054	38779	39680
>=1991<=2000	26	35354	31552	35430	38069
>=2001<=2003	19	29616	25600	31220	32880
>=2004<=2005	31	29494	27494	28471	31149

Tabell 2. Cand.pharm.er uten lederansvar viser at lønnen stiger med økt antall år etter eksamen og at høyeste gjennomsnittslønn er for den eldste eksamensårsgruppen. Hvis man ser på kvartilene ser man at det er store variasjoner i lønn innenfor samme gruppe.

Tabell 3. Cand.pharm.er som er bestyrere

Eksamensår	Antall	Gjennomsnitt	Nedre kvartil	Median	Øvre kvartil
1950>=2005	13	41816	37168	43060	44686

Tabell 3. Cand.pharm.er som er bestyrere er en så liten gruppe at vi bare viser gjennomsnittet totalt.

Tabell 4. Reseptarer som er bestyrere

Eksamensår	Antall	Gjennomsnitt	Nedre kvartil	Median	Øvre kvartil
1950>=2005	68	36517	36517	36517	38473
1950<=1970	12	37218	35928	36407	37928
>=1971<=1980	19	39200	36683	37603	41296
>=1981<=1990	15	37616	36121	36629	39377
>=1991<=2000	16	33539	30353	34337	37504
>=2001<=2005	6	31818	31623	32598	34411

Tabell 4. Reseptarer som er bestyrere viser også en økning i takt med hvor mange år det er siden eksamen.

Tabell 5. Reseptarer uten lederansvar

Eksamensår	Antall	Gjennomsnitt	Nedre kvartil	Median	Øvre kvartil
1950>=2005	479	29114	26634	29239	31988
1950<=1970	55	31076	29036	31495	32877
>=1971<=1975	86	31455	29374	31750	32522
>=1976<=1980	60	31577	29263	31685	32572
>=1981<=1982	16	32004	31111	31975	33033
>=1983<=1984	19	31391	29516	31045	33500
>=1985<=1986	19	29943	28984	29338	31317
>=1987<=1988	24	31671	29387	31766	32422
>=1989<=1990	15	29393	28206	28984	30565
>=1991<=1992	16	29527	27494	28516	32166
>=1993<=1994	18	29667	26484	29045	30711
>=1995<=1996	15	27022	24491	28458	30413
>=1997<=1998	19	27665	26196	27715	28648
>=1999<=2000	17	24859	24119	24966	26751
>=2001<=2002	23	25936	24400	25324	27560
2003	20	24244	23400	24848	26856
2004	30	25268	23032	24000	26054
2005	30	22480	22515	23067	23425

Tabell 5. Reseptarer uten lederansvar omfatter 479 medlemmer, og utgjør den største gruppen. Her er inndelingen i eksamensgrupper lik inndelingen fra 2003-statistikken. Det kan se ut som om de som er utdannet i 2005 har fått tilbud som for mange ligger på lønnstrinn 2 i tabellen eller like over, mens de som er utdannet 2004 eller tidligere ligger forholdsmessig høyere i lønn.

Spørreundersøkelsen for øvrig

I spørreundersøkelsen stilte vi spørsmål om medlemmenes arbeidsbetingelser og arbeidsforhold. Den har gitt oss mange interessante innspill om farmasøytene hverdag i apotek. Nedenfor gjengir vi spørsmålene og prosentvis fordeling mellom svaralternativene. Det er viktig å ikke lese mer ut av svarene enn det som kommer frem. Svarene kan være vanskelige å tyde og må ses i sammenheng med svar på andre spørsmål. Disse sammenhengene kommer ikke frem i oversikten.

Utdanning		Har du funksjonstillegg etter overenskomsten?		Er det etter eget ønske at ulempetillegget omregnes til kortere arbeidstid slik at du er på apoteket i færre timer enn det arbeidsavtalen i utgangspunktet tilsier?		Hvor ofte jobber du lørdager?	
Cand.pharm.:	33,1%	Førsteprovisortillegg	11,6%	Ja	56,7%	Aldri	4,5%
Reseptar:	66,9%	Enefarmasøyttillegg	2,6%	Nei	43,3%	Hver lørdag	1,1%
Eksamensår		Informasjonsfarmasøyttillegg	14,2%			Hver 2. lørdag	23,3%
1950<=1970	12,2%	Nei	71,5%			Hver 3. lørdag	56,3%
>=1971<=1975	15,6%	Stillingens størrelse i prosent				Sjeldnere enn hver 3. lørdag	14,8%
>=1976<=1980	12,1%	100%	57,1%	Hvor mange dager i uken (mandag–fredag) jobber du etter kl. 17.00?			
>=1981<=1982	3,5%	80–99%	21%	Ingen	39,3%	Hvor mange klokketimer i måneden jobber du lørdager etter kl. 13.00?	
>=1983<=1984	3,5%	60–79%	15,2%	1 dag	30,5%	0	13,7%
>=1985<=1986	4,2%	mindre enn 60%	6,7%	2 dager	20,4%	1	24,2%
>=1987<=1988	3,6%	Er du fornøyd med stillingsprosenten?		3 dager	6,6%	2	24,6%
>=1989<=1990	3,2%	Ja	93,6%	4 dager	2,5%	3	11,8%
>=1991<=1992	3,5%	Nei, ønsker mindre stilling	2,9%	5 dager	0,7%	4	8,9%
>=1993<=1994	4,0%	Nei, ønsker større stilling	3,4%			5	8,2%
>=1995<=1996	3,3%	Hvor mange klokketimer jobber du gjennomsnittlig på apoteket per uke?				6 eller flere	8,6%
>=1997<=1998	3,8%	40 timer eller mer	16,6%	Hvor mange timer i uken utgjør arbeid etter kl. 17.00 mandag–fredag i klokketimer?			
>=1999<=2000	5,1%	39 timer	20,4%	0	32,1%	Hvor mange timer merarbeid jobber du gjennomsnittlig per uke?	
>=2001<=2002	10,4%	36–38 timer	18,9%	1	18,3%	0	58,9%
>=2004<=2005	12,2%	33–35 timer	12,7%	2	14,7%	1	17,1%
		30–32 timer	12,7%	3	13,9%	2	11,3%
		27–29 timer	5,4%	4 til 6 timer	14,9%	3 eller flere	12,6%
		24–26 timer	6,6%	7 til 10 timer	4,8%		
		23 timer eller mindre	8,3%	11 timer eller mer	1%		
Lederstilling							
Nei	75,5%						
Apoteker	14,7%						
Bestyrer	9,8%						
Kjedetilknytning							
Apokjeden	41,4%						
Alliance apotekene	24,9%						
Vitusapotek	22,9%						
Ditt Apotek og andre apotek	10,8%						

Forts. neste side →

Hvordan kompenseres merarbeidet?

Merarbeidstillegget utbetales og timene må avspaseres	6,1%
Både merarbeidstillegget og timene avspaseres	50,2%
Merarbeidstillegget og timene utbetales i sin helhet	10,1%
Annet	33,6%

Er du selv med på å avgjøre om kompensasjon for merarbeid skal utbetales eller avspaseres?

Ja	35,0%
Nei	33,1%
Delvis	31,9%

Hvor mye overtid jobber du per uke?

0	56,1%
1	16,5%
2	10,6%
3	6,1%
4 eller mer	10,6%

Hvordan kompenseres overtiden?

Overtidstillegget utbetales og overtid må avspaseres	7,1%
Både overtidstillegget og overtiden avspaseres	52,4%
Overtidstillegget og overtiden utbetales i sin helhet	9,2%
Annet	31,3%

Er du selv med på å avgjøre om overtiden skal utbetales eller avspaseres?

Ja	34,2%
Nei	34,8%
Delvis	31,0%

Får du ekstra betalt for spise-pausen når du er eneste farmasøyt på jobb?

Ja, time for time	19,6%
Ja, mer enn time for time	3,2%
Er innarbeidet i arbeidstiden	26,8%
Nei, men får avspasere	9,3%
Nei	41,2%

Får du tillegg for åpning og stenging av apoteket?

Ja	12,5%
Nei	9,7%
Det er medregnet i den ukentlige arbeidstiden	77,8%

Er det laget en plan for kompetanseutvikling i ditt apotek?

Ja	25,9%
Nei	57,0%
Vet ikke	17,1%

Hvor mange farmasøytfaglige kurs/kongresser/konferanser har du vært på de to siste årene som er helt eller delvis betalt av arbeidsgiver?

Ingen	23,4%
1 kurs	30,5%
2 kurs	28,3%
3 kurs eller flere	17,8%

Hvor mange av disse kursene har vært produsentuavhengige?

Ingen	32,1%
1 kurs	28,7%
2 kurs	12,5%
Alle	26,8%

Har du innflytelse på hvilke kurs du kan delta på?

Ja	60,0%
Nei	5,3%
Delvis	34,7%

Det kom inn 271 kommentarer. En del av disse var kommentarer til selve undersøkelsen, men mange kommenterte også egen arbeidssituasjon, for eksempel mertid og overtid.